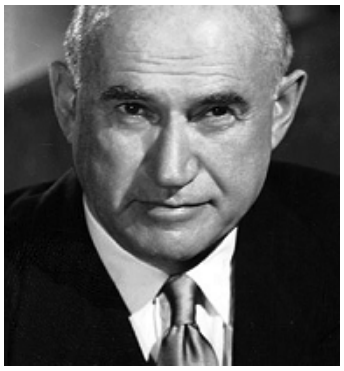
Goldwyn Samuel (1879-1974) :)

V slávnej filmovej značke MGM mu patrí stredné písmeno. Toto filmové štúdio opustil krátko po jeho založení. Svoje filmy chcel totiž začínať titulkom: Samuel Goldwyn uvádza... Stal sa jedným z prvých nezávislých filmových producentov v Amerike. Nevedel dostatočne dobre po anglicky, z toho dôvodu často komolil nieln slová, ale často aj celé vety. Vymyslel tisícky bonmotov známych ako goldwynizmy. Jeho veta: „Ľudia, ktorí chodia k psychiatrovi, by si mali dať vyšetriť hlavu...“ by pokojne mohla zaznieť vo filme Woodyho Allena. Klebetníci však prisahajú, že bonmoty v skutočnosti vymýšľal Goldwynov hovorca Pete Smith. Na konci kariéry Goldwyn tvrdil, že Hollywood produkuje príliš veľa filmov na úkor kvality. Nemal rád kult hviezd. „Stvoriteľom hviezdy je dobrý príbeh,“ opakoval hviezdičkám, keď žiadali neprimerane vysoké honoráre. Samuel Goldwyn patril do generácie mužov, ktorí prišli do Ameriky a pochopili, že taviaci kotol proletárov potrebuje ľahko dostupnú zábavu, preto vymysleli filmový priemysel a prvýkrát od čias antického Grécka urobili z umenia všeľudovú záležitosť.

Narodil sa v roku 1879 ako Šmuel Gelbfisz v chasidskom gete vo Varšave. Obklopovala ho bieda, tma a neuveriteľné príbehy o dobrých a zlých duchoch.

Keď mal 15 rokov, zomrel mu otec, preto sa vydal peši naprieč Európou. Zakotvil vo Veľkej Británii. Vtedy sa už volal Samuel Goldfish a pretĺkal sa, ako sa dalo. Keď mal dosť peňazí (nevie sa, či ich vyžobral, vyšmelil, alebo ukradol) nasadol na loď do Kanady. V devätnástich ovládal obchod s rukavicami na newyorskom Manhattane a v roku 1913 sa rozhodol, že sa pokúsi presadiť v showbiznise.

Presvedčil svojho švagra Jesseho Laskyho, divadelného producenta, že žánrom budúcnosti je film. Spolu objavili dovtedy neznámeho scenáristu Cecila B. Milla a na svete bol celovečerný film *Indiánska nevesta*.

Goldwyn pri filme robil podobné vec, ako dovtedy s rukavicami – predával kópie kinám. V spoločnosti jeho švagra Famous Player Lasky ho nikdy neuvádzali na filmových titulkoch, všetci však boli fascinovaní jeho schopnosťou predávať.

Samuelovi Goldfishovi to nestačilo. Predal svoj podiel v spoločnosti za 900-tisíc dolárov (jeho počiatočný vklad bol 7 500) a odišiel. Zo švagrovej spoločnosti Goldfishovou zásluhou vznikli Paramount Pictures.

Potom sa stal Goldwynom a vyrobil MGM. Goldwyn bol pôvodne názov spoločnosti, ktorú Goldfish založil s dedičom známej divadelníckej rodiny Edgarom Selwynom. Goldwyn bolo podľa Goldfisha veľmi elegantné priezvisko a v roku 1918 si ho zlegalizoval. Aj so Selwynom sa mu darilo, spoločnosť expandovala a pribrala ďalších spoločníkov. Vznikol filmový gigant Metro-Goldwyn-Mayer a Goldwyn sa definitívne stal jedným z hollywoodskych mogulov.

Práca vo veľkom kolektíve, dlhé vyjednávania a takmer priemyselný ráz výroby však Goldwynovi, ktorého pre jeho neochotu komunikovať nazývali „osamelý vlk“, nevyhovovala.

V roku 1923 definitívne opustil svet pásovej výroby a založil malú nezávislú spoločnosť Samuel Goldwyn Inc. Predsavzal si, že bude produkovať len filmy kategórie A. Predsavzatia sa poctivo držal a po desiatkach rokov a desiatkach filmov, ktoré kritika nikdy neoznačila za brak a ktoré si pritom na seba zarobili, prišiel v roku 1947 vrchol v podobe 8 Oscarov za film *Najlepšie roky našich životov*.

Tento film je doteraz považovaný za najlepšiu ukážku drámy starého strihu. Dosiahol nielen umelecký, ale aj komerčný úspech – za prvý rok v kinách zarobil na vtedajšie pomery astronomickú sumu 10 miliónov dolárov.

Do dôchodku odišiel Goldwyn ako 82-ročný s vetou: „Nikdy som neurobil film, ktorý by niekomu podliezal.“

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

Pracoval tak dlho aj preto, že jeho rodinný život nebol práve ukážkový. So svojou výrazne mladšou ženou a dvoma deťmi si nikdy príliš nerozumel.

V roku 1969 dostal sériu mozgových porážok a skončil na invalidnom vozíku. Stále však sledoval svojho syna Samuela juniora, ktorý prebral rodinnú firmu. Zomrel 31. januára 1974.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania